

Naturgas Midt-Nord I/S
Vognmagervej 14
8800 Viborg

Frederiksborggade 15
1360 København K

Tlf 33 95 57 85
Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

Vedr. selskabets klage over Løgstør Kommunes afgørelse af 24. november 2003 med afvisning af at give påbud om anvendelse af naturgas til 23 navngivne virksomheder

19. april 2004

J.nr.: 21-231
Eksp.nr.: 14735
SPR

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 19. december 2003 fra Naturgas Midt-Nord I/S, hvorved der klages over Løgstør Kommunes afgørelse af 24. november 2003. Ved afgørelsen meddeler kommunen, at den ikke ser sig i stand til, at opfylde selskabets ønske om at pålægge 23 navngivne virksomheder at tilslutte sig naturgasnettet, samt at anvende naturgas.

Kommunen har ved brev af 6. februar 2004 fremsendt bemærkninger til klagen. Sagen har været i høring hos de virksomheder som selskabet ønsker pålagt påbud om anvendelse af naturgas.

Den påklagede afgørelse

Fra Løgstør Kommunes afgørelse af 24. november 2003 citeres:

"Vi har modtaget jeres skrivelse af 6. november 2003, hvorved De anmoder Løgstør kommune om at udstede påbud til en række nærmere angivne virksomheder - 23 i alt.

Der henvises i samme skrivelse til et tidligere fremsendt brev af 18. september 2003. Af omtalen tyder det på, at vort svar af 22. september ikke er nået frem. Der vedlægges derfor kopi af svaret.

I relation til anmodningen henvises der til Energiministeriets forudsætningskrivelse af 13. september 1990, og der fremhæves en masse bestemmelser i denne skrivelse som i det væsentligste drejer sig om nye anlæg. Vi skal derfor tillade os at citere sidste afsnit i forudsætningskrivelsens 1. kapitel:

"Det tilføjes, at anlæg, der i dag (1990) i henhold til en tidligere projektkodkendelse eller anmeldelse opfylder nedennævnte forudsætninger om kraftvarmeforsyning, anvendelse af naturgas eller

lignende miljøvenligt brændsel, kan fortsætte uden fornyet myndighedsbehandling".

Bekendtgørelsen om, at opførelse, udvidelse og nedlæggelse af blokvarmecentraler skal godkendes trådte i kraft den 20. marts 1991, hvilket betyder, at anlæg på jeres liste, der er ældre ikke er interessante i denne forbindelse.

Desuden skal man huske på, at kun de anlæg, hvor hovedformålet er rumopvarmning og fremstilling af varmt brugsvand, er omfattet af forudsætningskrivelsen.

Til slut skal henvises til Energiministerens skrivelse af 13. september 1990 hvori Ministeren skriver:

" -- at kommunalbestyrelsen i al væsentlighed alene er ansvarlig for, at de ovennævnte forpligtelser efterleves af de kollektive forsyningsanlæg ----"

Når så henses til, at vi kun i et par af de tilfælde, som er nævnt på listen, har set noget projekt, ser vi os ikke i stand til at opfylde Deres ønske.

Kommunens afgørelse kan påklages til Energiklagenævnet efter bestemmelserne i Varmeforsyningslovens kap. 6."

Klagen

Fra Naturgas Midt-Nord's klage af 19. december 2003 citeres:

"Naturgas Midt-Nord har den 6. november 2003 skrevet til Løgstør Kommune og anmodet kommunen om at give en række navngivne virksomheder – herunder Salling Plast A/S – påbud om anvendelse af naturgas i henhold til " Forudsætninger for omlægning af eksisterende blokvarmecentraler og etablering af nye blokvarmecentraler over 0,25 MW" – kaldet forudsætningskrivelsen, udsendt af Energiministeriet den 13. september 1990.

Løgstør Kommune træffer den 24. november 2003 følgende afgørelse:

"Når så henses til, at vi kun i et par tilfælde, som nævnt på listen, har set noget projekt, ser vi os ikke i stand til at opfylde Deres ønske.

Kommunens afgørelse kan påklages til Energiklagenævnet efter bestemmelserne i Varmeforsyningslovens kapitel 6."

19. april 2004

J.nr.: 21-231

Eksp.nr.: 14735

SPR

Side 2 af 10

Naturgas Midt-Nord skal derfor, jfr. Varmeforsyningslovens kapitel 6, § 26, stk. 1, klage over denne afgørelse.

Naturgas Midt-Nords brev af 6. november 2003 til Løgstør Kommune er begrundet i Energiklagenævnets bemærkning i forbindelse med Nævnets afgørelse, dateret 25. august 2003, over Naturgas Midt-Nords klage over Energistyrelsens dispensation til Salling Plast A/S, Ranum, Løgstør Kommune.

I Energiklagenævnets bemærkninger anføres blandt andet: "Nævnet.... har lagt til grund, at allerede fordi Forudsætningskrivelsen retter sig til samtlige kommunalbestyrelser og ikke er offentliggjort i Lovtidende, er den ikke umiddelbart forpligtende for de enkelte virksomheder med blokvarmecentraler."

Energiklagenævnet lægger i afgørelsen af 25. august 2003 til grund:

"Løgstør Kommune oplyste den 13. august 2003 på Energiklagenævnets forespørgsel, at kommunen ikke i medfør af Varmeforsyningsloven eller tilslutningsbekendtgørelsen har udstedt påbud til Salling Plast A/S om tilslutning til naturgas. Kommunen oplyste videre at virksomheden ligger i naturgasforsynet område og at der ikke er tilslutningspligt."

Løgstør Kommune har således ikke levet op til deres forpligtigelse til at meddele virksomheden påbud i overensstemmelse med Forudsætningskrivelsen.

Som begrundelse for ikke at opfylde Naturgas Midt-Nords ønske anfører Løgstør Kommune i deres brev af 24. november:

"Bekendtgørelsen om at opførelse, udvidelse og nedlæggelse af blokvarmecentraler skal godkendes, trådte i kraft den 20. marts 1991, hvilket betyder, at anlæg på jeres liste, der er ældre, ikke er interessante i den forbindelse.

Desuden skal man huske på, at kun de anlæg, hvor hovedformålet er rumopvarmning og fremstilling af varmt brugsvand, er omfattet af Forudsætningskrivelsen.

Til slut skal henvises til Energiministeriets skrivelse af 13. september 1990 hvori Ministeren skriver:

"—at kommunalbestyrelsen i al væsentlighed alene er ansvarlig for, at de ovennævnte forpligtelser efterleves af de kollektive forsyningsanlæg---"

Naturgas Midt-Nord skal hertil bemærke at det i henhold til forudsætningskrivelsen kun er "blokvarmecentraler, der allere-

19. april 2004

J.nr.: 21-231

Eksp.nr.: 14735

SPR

Side 3 af 10

de.....i henhold til en tidligere projektgodkendelse eller anmeldelse opfylder nedennævnte forudsætninger om.....anvendelse af naturgasforsyning.....,kan fortsætte uden fornyet myndighedsbehandling.”

Det betyder, efter Naturgas Midt-Nords opfattelse, at Løgstør Kommune skal give påbud om naturgasforsyning til samtlige blokvarmecentraler større end 0,25 MW, som ikke allerede har en godkendelse.

Da Løgstør Kommunes svar af 24. november 2003 om manglende opfyldelse af Naturgas Midt-Nords ønske om påbud om anvendelse af naturgas også omfatter blokvarmecentraler opført fra udsendelse af Forudsætningsskrivelsen og frem til dags dato, ønsker Naturgas Midt-Nord at Energiklagenævnet behandler denne kategori af blokvarmecentraler under denne klagesag idet Naturgas Midt-Nord henviser til Forudsætningsskrivelsens tekst: ” at fremtidige, nye anlæg undergives tilsvarende retningslinier som eksisterende anlæg, således at nye anlæg i det mindste opfylder samme krav, som stilles til eksisterende anlæg.”

Naturgas Midt-Nord mener at Forudsætningsskrivelsen skal fortolkes så blokvarmecentraler over 0,25 MW og som er opført i perioden fra 13. september 1990 og frem til dags dato skal efterkomme kommunens beføjelser om ” at projekter for omlægning af eksisterende forelægges kommunalbestyrelsen, at godkende projekterne, såfremt de opfylder de gældende betingelser, og at pålæg om gennemførelse indgår i godkendelsen i overensstemmelse med de givne frister.”

Løgstør Kommune skal således pålægges at meddele de virksomheder, der indgår i Forudsætningsskrivelsens rammer, påbud om anvendelse af naturgas.”

Supplerende sagsfremstilling

I den omtalte sag j.nr. 21-34 havde Energistyrelsen efter ansøgning fra Salling Plast, en af de i denne sag omhandlede virksomheder, givet dispensation fra forudsætningsskrivelsen, således at Salling Plast kunne etablere biobrændselsanlæg. Ved Energiklagenævnets afgørelse af 25. august 2003 fandt nævnet, at den af Salling Plast påtænkte etablering af biobrændselsanlæg ikke krævede dispensation fra forudsætningsskrivelsen af 13. september 1990 om omlægning af eksisterende blokvarmecentraler og etablering af nye blokvarmecentraler over 0,25 MW. Nævnet lagde til grund, at Løgstør Kommune ikke i medfør af varmforsyningsloven har meddelt Salling Plast A/S påbud om tilslutning til naturgasforsyning og henviste i

19. april 2004

J.nr.: 21-231

Eksp.nr.: 14735

SPR

Side 4 af 10

om tilslutning til naturgasforsyning og henviste i øvrigt til nævnets tidligere afgørelser af 29. januar 2003, hvor forudsætningskrivelsen ligeledes var central.

I forlængelse af ovennævnte dispensation fra Energistyrelsen godkendte Løgstør Kommune den 17. juni 2002 et projekt efter ansøgning fra Salling Plast et projekt for etablering af flisfyret varmekværk. Denne afgørelse blev ligeledes påklaget til Energiklagenævnet af Naturgas Midt-Nord. Ved afgørelse (j.nr. 21-42) af 19. april 2004 stadfæstede nævnet kommunens godkendelse.

Lovgivning m.m.

Fra kapitel 2 i varmforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 citeres:

”[.....]

§ 3. Det påhviler kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningsselskaber og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmforsyningen i kommunen.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren kan bestemme, at nærmere angivne forudsætninger skal lægges til grund for den kommunale varmforsyningsplanlægning, herunder for afgørelser efter dette kapitel.

Stk. 3. [.....]

[.....]

§ 9. For eksisterende produktionsanlæg gælder, at de på et af miljø- og energiministeren fastsat tidspunkt, jf. dog stk. 2, skal overgå til kraftvarmforsyning, anvendelse af naturgas eller lignende miljøvenligt brændsel i overensstemmelse med de forudsætninger, der meddeles af miljø- og energiministeren efter § 3, stk. 2.

Stk. 2. Projekter til gennemførelse af bestemmelsen i stk. 1 skal være godkendt senest den 1. januar 1996.

Stk. 3 Miljø- og energiministeren kan i særlige tilfælde dispensere fra den i stk. 2 nævnte frist.

[.....]

§ 15. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, hvorledes kommunalbestyrelsens beslutninger efter §§ 11-14 skal meddeles eller offentliggøres, samt om at beslutningerne skal tinglyses på de pågældende ejendomme.”

Lov nr. 382 af 13. juni 1990 er hovedlov til den i dag gældende varmforsyningslov. Den nuværende formulering af § 9, stk. 1 og 2, citeret ovenfor behandles i ”Betænkning over lovforslag om varmforsyning”, som blev udar-

19. april 2004

J.nr.: 21-231

Eksp.nr.: 14735

SPR

Side 5 af 10

bejdet mellem Folketingets 1. og 2. behandling af L 60. Fra betænkningens omtale af bestemmelsen i lovens § 9, stk. 1 og 2 citeres:

”§ 02 indebærer i modsætning til de øvrige bestemmelser i lovforslaget og de øvrige ændringsforslag en direkte handlepligt for forsyningsvirksomhederne m.v. til gennemførelse af omlægningen. Bestemmelsen forudsætter samtidig, at energiministeren og kommunerne i forhold til det enkelte forsyningselskab konkretiserer forpligtelsen med hensyn til tidsfrister og dels med hensyn til de nærmere betingelser for den fremtidige forsyning. For så vidt energiministeren vil den nærmere fastlæggelse ske i de forudsætninger, der efter forhandling meddeles efter lovforslagets § 3, stk. 2.

Disse forudsætninger vil inden for samfundsøkonomiske rammer bl.a. fastlægge generelle og konkrete tidsfrister og betingelser, herunder prioriteringsforudsætninger, for valg af brændsel, effektivitet, dimensionering og tilslutningsforhold.

[.....]

Det vil påhvile kommunalbestyrelsen i forhold til det enkelte forsyningselskab at udmønte de generelle påbud i lovbestemmelsen på den måde, som det nærmere er fastlagt i de af energiministeren udstedte forudsætninger. Kommunerne skal derfor gennem anvendelse af de sædvanlige procedurer efter varmforsyningslovens kapitel 2 sørge for, eventuelt i form af påbud, at projekter for omlægning af eksisterende produktionsanlæg forelægges kommunalbestyrelsen, at godkende projekterne, såfremt de opfylder de gældende betingelser, og at pålæg om gennemførelse indgår i godkendelsen i overensstemmelse med de frister, der fastlægges af energiministeren.”

Om tidsfristen hedder det i betænkningen:

”Omlægningen skal være gennemført eller fastlagt i godkendte projekter senest 1. januar 1996. Omlægninger, der ikke er gennemført på det pågældende tidspunkt, forudsættes realiseret inden for en kortere periode herefter.”

Der foreligger ikke oplysninger om, at Miljø- og energiministeren har dispenseret fra fristen efter § 9, stk. 3.

Fra forudsætningskrivelsen af 13. september 1990 citeres:

”Til samtlige kommunalbestyrelser

Forudsætninger for omlægning af eksisterende blokvarmecentraler og etablering af nye blokvarmecentraler over 0,25 MW.

19. april 2004
J.nr.: 21-231
Eksp.nr.: 14735
SPR

Side 6 af 10

1. Indledning

I medfør af varmemforsyningslovens § 3 og § 9 fastsættes hermed generelle forudsætninger for omlægning af eksisterende blokvarmecentraler med henblik på øget anvendelse af miljøvenlige energikilder, herunder naturgas, halm, træflis eller andre biobrændsler og kraftvarme.

[.....]

Efter den nye varmemforsyningslovs ikrafttræden omfatter lovens bestemmelser om kollektive varmemforsyningsanlæg, herunder lovens § 9, blokvarmecentraler med en varmekapacitet på mere end 0,25 MW.

Loven indebærer således en direkte handlepligt for indehavere af blokvarmecentraler over 0,25 MW til at gennemføre omlægningen. Bestemmelsen forudsætter samtidig, at energiministeren i forudsætninger efter lovens § 3 konkretiserer lovforpligtelsen dels med hensyn til tidsfrister og dels med hensyn til de nærmere betingelser for anlæggenes indretning og drift.

Efter loven vil det endvidere påhvile kommunalbestyrelsen i forhold til den enkelte blokvarmecentral at udmønte det generelle påbud i lovbestemmelsen inden for de rammer, der er fastlagt i de udstedte forudsætninger.

Kommunerne skal derfor gennem anvendelse af de almindelige beføjelser efter varmemforsyningslovens kapitel 2 sørge for, at projekter for omlægning af eksisterende produktionsanlæg forelægges kommunalbestyrelsen, at godkende projekterne, såfremt de opfylder de gældende betingelser, og at pålæg om gennemførelse indgår i godkendelsen i overensstemmelse med de givne frister.

[.....]”

Energiklagenævnets bemærkninger

Sagen drejer sig om, hvorvidt Løgstør Kommune i dag efter § 9, stk. 1, i varmemforsyningsloven og forudsætningsskrivelsen er forpligtet til at give ejere af blokvarmecentraler påbud om omlægning til anvendelse af naturgas, for så vidt disse er beliggende i områder, der er afgrænset som forsyningsområde for kollektiv forsyning med naturgas, jf. pkt. 3.1., litra a i forudsætningsskrivelsen.

Det må vurderes, 1) hvad tidsfristen i § 9, stk. 2, betyder for om Løgstør Kommune er forpligtet til at give pålæg efter forudsætningsskrivelsens bestemmelser herom, ligesom det kan være relevant at vurdere, 2) om hver en-

19. april 2004

J.nr.: 21-231

Eksp.nr.: 14735

SPR

Side 7 af 10

kelt af de i sagen omhandlede anlæg er beliggende i et naturgasforsyningsområde, og om de ud fra deres tekniske, effektmæssige og anvendelsesmæssige egenskaber er omfattet af forudsætningskrivelsen.

Ad første spørgsmål – kommunens pligt til pålæg efter tidsfristens udløb

I lovens § 9, stk. 2, hedder det, at "[p]rojekter til gennemførelse af bestemmelsen i stk. 1, skal være godkendt senest den 1. januar 1996." Det skal herefter vurderes, om Løgstør Kommune i dag – 8 år efter fristens udløb – kan eller skal give pålæg om udarbejdelse af projekt for omlægning til naturgas med hjemmel i § 9, stk. 1, og forudsætningskrivelsen, således som Naturgas Midt-Nord har anmodet om.

19. april 2004

J.nr.: 21-231

Eksp.nr.: 14735

SPR

Side 8 af 10

Nævnet finder, at det forhold, at bestemmelsen findes i loven ved anvendelse af ordet "skal" ligeledes betyder, at kommunerne ikke efter fristens udløb er forpligtede til at give pålæg efter § 9, stk. 1, og forudsætningskrivelsen. Nævnet lægger vægt på, at en ejer af et anlæg, der ikke har modtaget et påbud om omstilling efter bestemmelsen ved fristens udløb den 1. januar 1996 må kunne disponere ud fra, at de kompetente myndigheder ikke vil udstede et påbud efter fristens udløb.

Nævnet finder, at Løgstør Kommune ikke har pligt til at pålægge ejere af anlæg der er omfattet af § 9, stk. 1 i varmforsyningsloven og forudsætningskrivelsen at udarbejde projekter for konvertering til anvendelse af naturgas.

Nævnet har tillige i afgørelse af 15. april 2004 i sagen ASA-Lift A/S mod Sorø Kommune, j.nr. 21-88, fundet, at kommunen ikke havde hjemmel til at give et tilsvarende pålæg.

Løgstør Kommune hverken kan eller skal således give pålæg om udarbejdelse af projekt for omlægning til naturgas med hjemmel i § 9, stk. 1, og forudsætningskrivelsen, således som Naturgas Midt-Nord har anmodet om.

Ad andet spørgsmål – de enkelte anlægs forhold

Nævnet finder herefter ikke anledning til tage stilling til dette spørgsmål.

Energiklagenævnets afgørelse

Løgstør Kommunes afgørelse af 24. november 2003 stadfæstes med den ovenfor under første spørgsmål anførte begrundelse.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 15. april 2004 med deltagelse af nævnsformand, professor, cand.jur. Christen Boye Jacobsen, professor, dr.jur. Jens Fejø, professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen, fhv. overing., cand.polyt. Jørgen Klitgaard og fhv. direktør, cand. polyt. H.C. Mortensen.

Afgørelsen er truffet efter § 26, stk. 1, i lov om varmforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 af lov om varmforsyning og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er ligeledes sendt til Løgstør Kommune og til ejerne af de i Løgstør Kommune omhandlede anlæg, som fremgår af vedlagte bilag.

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnshoved

19. april 2004
J.nr.: 21-231
Eksp.nr.: 14735
SPR

Side 9 af 10

/ Søren Præstholt
Fuldmægtig

Bilag – Oversigt over ejerne af de i Løgstør Kommune omhandlede anlæg:

Samson Agro
Bjerringbrovej 10
8850 Bjerringbro

Salling Plast A/S
Idrætsvej 22
9681 Ranum

Ranum Seminarium
Seminarievej 23
9681 Ranum

Farmfood A/S
Himmerlandsvej 20
9670 Løgstør

19. april 2004
J.nr.: 21-231
Eksp.nr.: 14735
SPR

Ranum Mejeri
Mallevej 3
9681 Ranum

Scandi Byg A/S
Himmerlandsvej 2
9670 Løgstør

Side 10 af 10

Vitskøl Kloster, Bygning 11
Viborvej 475
9681 Ranum

Løgstør Rør A/S
Fynsvej 8
9670 Løgstør

Ranum Skole
Seminarievej 31
9681 Ranum

Vest-Wood Danmark A/S
Danmarksvej 9
9670 Løgstør

DanParcs Rønbjerg
Livøvej 80
9681 Ranum

J. Haldrup A/S
Bredgade 129
9670 Løgstør

Ludvig Chr. Mulles Kollegium
Kollegieparken 4C
9681 Ranum

Løgstør Blomst og Havecenter
Bredgade 112
9670 Løgstør

Larsen Danish Seafood A/S
Jernbanegade 60
9670 Løgstør

Dankalk
Aggersundvej 50
9600 Aars